



ใบความรู้ เรื่อง การประเมินค่าจากการอ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พินิจสารจากงานเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประเมินสารอย่างชาญฉลาด

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒



การประเมินคุณค่า

คือ การตัดสินคุณค่าของเรื่องราวที่อ่านหลังจากการวิเคราะห์ และวิจารณ์มาแล้วว่างานเขียนชิ้นนั้นดีหรือไม่ดี น่าเชื่อถือหรือมีคุณค่าด้านใดบ้าง

การประเมินคุณค่างานเขียน

คือ การศึกษาวิเคราะห์งานเขียน ทั้งด้านแนวคิด การใช้ภาษากลวิธีการเขียน รวมถึงคุณค่าที่ได้รับแล้วนำมาตัดสินว่างานเขียนชิ้นนั้นดีหรือไม่ อย่างไร การประเมินคุณค่างานเขียนมีประโยชน์ต่อผู้เรียน กล่าวคือ สามารถนำแนวทางที่ดีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างสรรค์งานเขียนตนเอง

หลักการประเมินคุณค่างานเขียน

๑. **ต้องรู้ประเภทของหนังสือหรืองานเขียนนั้น ๆ** ว่าเป็นงานเขียนประเภทใด เป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง เป็นนวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน บทละคร หรือสารคดี เพราะงานเขียนแต่ละประเภทมีวิธีการอ่าน การพิจารณาและการประเมินคุณค่าที่แตกต่างกัน ควรจับสาระสำคัญของเรื่องให้อ่านให้ได้
๒. **อ่านอย่างถี่ถ้วน** เพื่อการวิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดของเรื่องให้อ่าน โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของโครงสร้างในส่วนต่าง ๆ ของเรื่อง เช่น เนื้อหา แนวคิด รูปแบบและกลวิธีใน การนำเสนอเรื่อง การใช้สำนวนภาษา
๓. **ตีความ** เป็นการทำความเข้าใจความหมายของคำและประโยคต่าง ๆ ที่ผู้เขียนอาจซ่อนความหมายแฝงซึ่งไม่ได้สื่อความหมายตามรูปคำ ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องราวทั้งหมดอย่างน้อย ๒ รอบ เพื่อสังเกตให้เห็นถึงความเห็นที่แปลกออกไปจากข้อความปกติ ซึ่งผู้อ่านจะต้องอาศัยความรู้ประสบการณ์และภูมิหลังของผู้อ่าน เพื่อค้นหาสารที่ผู้อ่านต้องการสื่อถึงผู้อ่าน
๔. **ประเมินคุณค่า** เป็นการตัดสินหรือตีค่าสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องประเมินค่าเรื่องที่อ่าน ถึงความน่าเชื่อถือ ความสมบูรณ์และความถูกต้องของการนำเสนอเรื่อง ซึ่งควรเป็นการตัดสินอย่างมีเหตุผล โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ เป็นเครื่องมือในการตัดสินประเมินคุณค่า

หลักเกณฑ์การประเมินคุณค่าของงานเขียนแต่ละประเภท

๑. หนังสือตำรา และเอกสารทางวิชาการ การประเมินคุณค่าของงานเขียนประเภทนี้ ต้องคำนึงถึงด้านเนื้อหา ประโยชน์ในด้านความรู้ทางวิชาการ รวมทั้งพิจารณาการใช้ภาษา และการลำดับความรู้
๒. หนังสือสารคดีและบทความ การประเมินคุณค่าของงานเขียนประเภทนี้ต้องคำนึงถึงด้านเนื้อหา ความรู้ ว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจหรือไม่ ความคิดเห็นของผู้เขียนน่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ข้อคิดของผู้เขียนมีเหตุผลหนักแน่นหรือไม่
๓. หนังสือพิมพ์ การอ่านหนังสือพิมพ์ต้องรู้จักคิดพิจารณา ไม่ควรเชื่อทันที ควรวิเคราะห์ข่าวในแง่มุมต่าง ๆ เช่น แหล่งที่มาของข่าว ทัศนคติของผู้เขียน และต้องตรวจสอบข่าวเดียวกันจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ หรือจากสื่อมวลชนแขนงอื่น ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ แล้วค่อยสรุปข้อเท็จจริงของข่าว
๔. หนังสือบันเทิงคดี ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น เนื่องจากเป็นงานเขียนที่ไม่ใช่เรื่องจริง ดังนั้นในการประเมินคุณค่าจะพิจารณาในด้าน โครงเรื่อง ฉาก บรรยายภาค ตัวละคร ความสมจริง แนวคิด กลวิธีการแต่ง ฯลฯ
๕. กวีนิพนธ์ หรือบทร้อยกรอง การประเมินคุณค่าจะพิจารณาจากศิลปะในการใช้คำ ความหมายเนื้อหา และโวหารที่ไพเราะสละสลวย